

Republika e Kosovës – Republika Kosova
Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtrësia
Izborni Panel za Žalbe i Predstavke

Abr.16 / 2021

Izborni Panel za Žalbe i Predstavke (IPŽP), u panelu sastavljenom od sudija: Rustem Tači, predsedavajući, Afijete Sada - Glodjani, Faton Ademi, Kimete Kicaj, Milena Đerić, Zihdi Haziri, Burim Ademi, Ferki Džaferi i Adnan Konuševci, odlučujući vezano sa uloženom žalbom političkog subjekta Socijaldemokratska Inicijativa, sa sedištem u Prištini, podnete protiv odluke Centralne Izborne Komisije (CIK), br. protokol 240-2021 od 22.01.2021, zbog sertifikovanja liste kandidata za učešće na vanrednim izborima za Skupštinu Kosova, na sednici panela održanoj 25.01.2021, doneo je ovu:

ODLUKU

I. Delimično se odbija žalba političkog subjekta Socijaldemokratska Inicijativa, dok je POTVRĐENA odluka br. 240-2021 od 22.01.2021 Centralne Izborne Komisije (CIK), sa sedištem u Prištini, u delu odbijanja preporuke KRPSS za Sertifikaciju Kandidata za poslanike političkog subjekta INICIJATIVA i to : Veselj Krasnići, Besnik Beriša, Nasime Daka, Fatmir Gerdelaj, Vehbi Avdulahaj, Endrit Šalja i Ardian Nokaj.

II. Delimično je prihvaćena žalba političkog subjekta Socijaldemokratska Inicijativa, MENJA SE odluka br. 240-2021 od 22.01.2021 Centralne Izborne Komisije (CIK), sa sedištem u Prištini, i odlučeno je sledeće: Preporuka KRPSS-a je delimično prihvaćena, sertifikujese politički subjekt Socijaldemokratska Inicijativa i lista kandidata za poslanike ovog političkog subjekta, sa izuzetak kandidata navedenih u tački -I-, dispozitiva ove odluke.

III. Kandidati za poslanike pomenuti u tački -I-, dispozitiva ove odluke, ne mogu se zameniti drugim kandidatima.

O b r a z l o ž e n j e

Odlukom CIK-a, sa br. 240-2021 od 22.01.2021, odbijena je preporuka Kancelarije za sertifikaciju 110 kandidata političkog subjekta Socialdemokratska inicijativa za vanredne izbore za Skupštinu Republike Kosova.

IPŽP je 23.01.2021 primio žalbu političkog subjekta Socialdemokratske Inicijative sa sedištem u Prištini, podnete protiv odluke CIK-a br. 240-2021 od 22.01.2021, kojim je tražio da se poništi

žalbena odluka i naredi CIK-u da sertifikuje kompletnu listu kandidata za poslanike podnosioca žalbe, prema preporuci Kancelarije za Registraciju Političkih Stranaka i Sertifikacija.

IPŽP je 23.01.2021 primio žalbu Abr.16/2021 koju je spodeno politički subjekt, Socijaldemokratska Inicijativa sa sedištem u Prištini, podnetu protiv odluke CIK-a br. 242-2021 od 22.01.2021, tvrdeći da CIK nije sertifikova listu od 110 kandidata političkog subjekta INICIJATIVA i političkog subjekta za vanredne izbore za Skupštinu Republike Kosova koji će se održati 14. februara 2021. godine. Politički subjekt INICIJATIVA u žalbi navodi da je CIK odbijanjem da sertifikuje njihovu listu prekršio zakonske odredbe ZOI-a i pogrešno utvrdio činjenično stanje. Podnosilac zahteva navodi da je Socijaldemokratska Inicijativa, sciljem učešća na vanrednim izborima za Skupštinu Republike Kosova, koji će biti održani 14.02.2021, podnela zahtev za sertifikaciju 16. januara 2021. godine u KRPSS-CIK, u kom slučaju tvrde da ispunjavaju sve zakonske uslove predviđene članovima 15 i 25, kao i odredbe Izbornog pravila br. 8/2013 za sertifikaciju političkih subjekata i njihovih kandidata. Nakon provere dokumentacije iz Kancelarije datuma 17.01.2021, od političkog subjekta je zatraženo da poboljša dokumentaciju i da ista tvrdi da je izvršio neophodna poboljšanja u zakonskom roku koji je zahtevao Kancelarija. Podnosilac predlaže da IPŽP poništi odluku CIK-a broj 242/2021 od 22.01.2021 i odobri njihovu žalbu potvrđivanjem političkog subjekta NISMA i 110 kandidata njihove liste.

CIK je, kao odgovor, istakao da je podnosioc žalbe podneo prijavu za sertifikaciju kandidata za poslanike, predavši listu sa imenima 110 kandidata. U cilju sprovođenja presude Ustavnog suda KO95- 20 od 06.01.2021 i Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova, člana 29. stav 1. ovog zakona, CIK, odnosno KRPSS, sarađivao je sa institucijama koje imaju svoju ulogu u proveru usaglašenosti kandidata. 20. januara 2021. godine, KRPSS je dobio odgovor da se na spisku podnosioca žalbe nalazi 12 (dvanaest) kandidata koji su pravosnažno osuđeni u poslednje tri godine, prema slovu „k“ gorepomenutog zakona i člana. KRPSS, istog dana 20.01.2021, obavestio je podnosioca žalbe da 4 kandidata sa liste političkog subjekta nisu u skladu sa članom 29. stav 1. tačka k) ZOI-a, jer su pravosnažno osuđeni. Podnosiocu žalbe je data mogućnost da ih zameni do 21.01.2021 u 13:00 sati. Međutim, podnosioc žalbe nije zamenio kandidate koji se nisu u skladu sa člana 29. stav 1. tačka k) ZOI-a u predviđenom roku. Kao odgovor na to, CIK je predložio da se delimično prihvati žalba podnosioca zahteva i da se CIK obaveže da sertifikuje kandidate koji ispunjavaju zakonske uslove iz člana 29. ZOI-a, istovremeno odbijajući sertifikaciju za kandidate koji ne ispunjavaju pravne uslove.

Panel je nakon razmatranja i procenjivanja svih žalbenih navoda, u smislu člana 117. stav 2. ZOI-a, utvrdio da:

Žalba je delimično osnovana

Iz spisa slučaja proizilazi da je KRPSS dana 22.01.2021 nakon provere podobnosti kandidata za poslanike političkog subjekta Alijanse za Budućnost Kosova (AAK), u smislu člana 26. ZOI-a, preporučio CIK-u, kompletnu sertifikaciju liste kandidata predmetnog subjekta.

Centralna Izborna Komisija je odlukom od 22.01.2021 odbila preporuku KRPSS, a takođe je obavezala KRPSS da obavesti subjekta o donošenju žalbene odluke.

Prema proceni IPŽP-a, žalbena odluka CIK-a je u suprotnosti sa članom 29. st. tačka k) Zakona o Opštim Izborima na Kosovu, koji predviđa: „Svako lice čije se ime nalazi na biračkom spisku ispunjava uslove za sertifikaciju, osim ako je lice pravosnažnom presudom suda proglašeno krivim za krivično delo u poslednje tri (3) godine “, jer velika većina kandidata na odbijenoj listi CIK-a ne spada u kategoriju nepodobnih lica prema članu 29. ZOI-a.

Panel smatra da je preporuka KRPSS bila u suprotnosti sa članom 29. ZOI-a, a takođe i protiv spisa predmeta u slučaju pojedinačne provere kandidata, jer od spisa o verifikaciji kandidata., Većina kandidata, nisu imali nikakvih prepreka u pogledu gore navedene odredbe za sertifikaciju.

Uprkos verifikaciji od strane SSK-a na osnovu zahteva KRPSS i nalaza kao u odgovoru SSK-a, KRPSS sumnju tačnost podataka sadržanih u ovom odgovoru, što je u suprotnosti sa članom 329. stav 1. ZPP, koji definiše: „Dokument koji je u određenom obliku izradio državni organ u granicama svoje nadležnosti, kao i dokument koji je u takvom obliku izradilo preduzeće ili druga organizacija u vršenju javne funkcije ovlašćenja koja su mu poverena zakonom (javni dokument), dokazuje tačnost onoga što je u njemu potvrđeno ili određeno “.

Preporuka KRPSS je takođe u suprotnosti sa tačkom -II-, odredbe Presude Ustavnog Suda Republike Kosova.

Verifikacione i istražne radnje KRPSS bile su u skladu sa članom 26. ZOI-a, ali preporuka nije bila u skladu sa zakonskim odredbama ZOI-a, jer:

Član 26. stav 1. ZOI-a predviđa da: „Kancelarija daje pismenu preporuku CIK-u za ili protiv sertifikaciju svake liste kandidata prihvaćene najkasnije pet (5) radnih dana nakon krajnjeg roka za podnošenje spiskova“.

Član 26. stav 3. ZOI-a predviđa da: „Ako Kancelarija odluči da lista kandidata ne ispunjava gornju odredbu, u tom slučaju obaveštava dotični politički subjekt da u roku od pet (5) dana da koriguje listu kandidata uz obrazloženje zbog kojih bi se njihov spisak trebalo korigovati “.

Žalbeni navodi podnosioca žalbe da je u slučaju donošenja žalbene odluke, vezano sa nesertifikovanjem liste kandidata za poslanike podnosioca žalbe za izbore za Skupštinu Kosova, povređeno Ustavno zagarantovano pravo. Panel smatra da su navodi žaliooca neosnovani i neutemeljeni u zakonu, jer član 29. stav 1. tačka k) ZOI-a predviđa da: „Svako lice, čije se ime nalazi na biračkom spisku, ispunjava uslove za sertifikaciju, osim ako je lice pravosnažnom sudskom presudom u poslednje tri (3) godine proglašeno krivim za krivično delo “, kao što je ovde slučaj, stoga je odlučeno kao u tački -I-, odredbe ove odluke, na osnovu presude Ustavnog Suda

Republike Kosova KO95/2020 od 06.01.2021, u kojoj je u tački -II- odredbe odlučeno da se na osnovu člana 71.1 Ustava, u odnosu sa članom 29.1 slovo k) ZOI-a, lice osuđeno za krivično delo pravosnažnom sudskom odlukom u poslednje tri godine ne može biti kandidat za poslanika niti steći važeći mandat u Skupštini Republike Kosova, presuda koja je obavezujuća za sprovođenje, za sve institucije Republike Kosova, kako je definisano članom 116.1 Ustava Republike Kosova.

Povodom tvrdnji da kandidati kao u tački -I-, odredbe ove odluke, nije izrečena kazna koja stvara posledice prema odredbama Krivičnog Zakonika, Panel smatra da odredbom člana 29. st. 1 tačka k) ZOI-a, ne zahteva nikakve pravne posledice u odnosu na vrstu krivične sankcije. U tom kontekstu, i druge okolnosti člana 29. ZOI omogućavaju ograničenje sertifikacije čak ne samo kada kandidat ima pravosnažnu krivičnu presudu o kazni, već i kada je pod optužbom suda, kao što je tačka n), člana 29. ZOI-a, što se ispostavilo da svrha ove zakonske odredbe nije za pravne posledice koju može imati priroda krivične sankcije izrečene za krivično delo, već uključuje niz situacija kada kandidat za poslanika nije pogodan za sertifikaciju.

Panel je procenio da je u ovom slučaju Zakon o opštim izborima (ZOI) poseban zakon (lex specialis) u odnosu na Krivičnim Zakonikom, a sve zasnovan na principu: „Lex specialis derogat lex generali“ ili Posebni zakon deregira opšti zakon, koji reguliše samo izborni proces, ali ako dva zakona regulišu isto činjenično stanje, zakon koji reguliše specifičnu oblast, kao što je ZOI, prevladava nad zakonom koji reguliše samo opšta pitanja (lex generalis). U smislu ovog Panel, smatra da je u ovom slučaju Zakon o Opštim Izborima u Republici Kosova materijalno pravni i procesni zakon koji je izričito i jasno u članu 29. stav 1. tačke a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), p), k), r) i tačke s) utvržuju pogodnost/ sposobnost kandidata da budu sertifikovani, u ovom slučaju navedeni kandidati tački -I-, dispozitiva ove odluke kao kako je gore obrazloženo, nisu pogodni za sertifikaciju kao kandidati za poslanike, jer su u suprotnosti sa tačkom k) gore navedene odredbe i presudom Ustavnog Suda Republike Kosova KO95/2020 od 06.01.2021.godine.

Kao što proizilazi iz spisa predmeta, na osnovu verifikacija Sudskog Saveta Kosova, kandidati predloženi na listi predmeta Socijaldemokratske INICIJATIVE, Veselj Krasni'i osuđen prema presudi P.3364/2018, punosnažna od 30.10.2018, Besnik Beriša osuđen presudom PKR.br.310 / 2016 punosnažna od 14.06.2018, Filoreta Bitici osuđena prema Presudi P.379 / 2018 punosnažna od 13.11.2019, Valentina Alijaj osuđena presudom P 450/2019 punosnažna od 30.09. 2019, Džafer Beriša osuđen prema presudi P.1371/2018 punosnažna od 08.03.2019, Aziz Tači osuđen prema presudi P.101 / 2018 punosnažna od 11.04.2019, Musa Fetahaj osuđen prema presudi P-363 / 2018 punosnažna od 09.04.2019, Hasime Daka osuđena prema presudi P.2080/2016 punosnažna od 12.06.2018, Fatmir Gerdelaj osuđen prema presudi P.1793/2017 punosnažna od 25.06.2018, Vehbi Avdulahaj osuđen prema presudi P.717 / 2016 punosnažna od 08.08.2018, Endrit Šala osuđen prema presudi P.197/2018 punosnažna od 18.07.2019 i Ardian Nokaj osuđen prema presudi P. br.514/2009 punosnažna od 17.05.2019., svi osuđeni od domaćih sudova, od ovoga prizlazi da nijedan od ovih kandidata nije podoban u skladu sa članom 29. st. 1 slovo k) ZOI-

a, i prema tome ovo predstavlja zabranu za sertifikaciju ovih kandidata, stoga je za ove okolnosti odlučeno kao u tački -I-, dispozitiva ove odluke. Dok je trogodišnji rok kako je definisan članom 29. stav 1. tačka k) ZUP-a, u ovom slučaju izračunava se pozivanjem na datum pravosnažne krivične presude za svakog kandidata posebno do dana objavljivanja izbora. 06.01.2021, kao poslednjeg dana za procenu trogodišnjeg roka, za podobnost kandidata u smislu gore navedene odredbe. U ovom slučaju, svi kandidati koji nisu overeni kao u tački -I-, dispozitiva ove odluke nisu prošli gore pomenuti trogodišnji rok, kako je određeno gore pomenutom odredbom.

Panel je odlučilo kao u tački -II- dispozitiva ove odluke jer iz razmatranja spisa predmeta proizilazi da kandidati za poslanike prema listi koju je predložio podnosilac zahteva za sertifikaciju ispunjavaju sve zakonske uslove i odgovaraju za sertifikaciju, jer nemaju zakonske zabrane za sertifikaciju kako su definisane članom 29. ZOI-a i gore pomenutom presudom Ustavnog suda.

Pored toga, Panel smatra da je zakonska odredba člana 29. Zakona o Opštim Izborima odlukom Ustavnog Suda ojačana do te mere da je takva odredba sada rangirana u ustavnu normu ili ustavni standard, čija odredba prevladava u odnosu na sve ostale odredbe koje se odnose na podobnost ili prepreke za sertifikaciju kandidata za poslanika.

Panel je odlučio kao u tački -III-, dispozitiva ove odluke, jer je mogućnost zamene kandidata sa liste koja nije bila u skladu sa članom 29. st. 1 tačka k) ZOI-a, podnosioc žalbe je nije koristio, iako nije sporno za Panel i stranke u postupku, da je ova prilika data podnosiocu žalbe prema podnesku upućenom elektronoskom poštom dana 20.01. 2021. godine, ali nisu izvršili izmenu u roku koji je odredio KRPSS, rok koji je za zamenu bio do 21.01.2021 u 13:00 časova.

Panel je, prilikom donošenja odluke, ocenio sve navode prema žalbi, ali isti nisu uticali na drugačiju odluku, za koju je odlučilo kao u odredbi ove odluke.

Stoga, iz gore navedenih razloga i na osnovu odredbi člana 117. stav 3, 118. st. 1. 122. st. 1. tačka b) ZOI-a, kao i člana 11. stav 6. pravila br02/15 IPŽP-a, odlučeno kao u odredbi ove odluke.

Izborni Panel za Žalbe i Predstavke

Abr. 16/2021 dana 25.01.2021

Predsedavajući Panela

Rustem Tači

Pravni savet: Žalba protiv ove odluke je dozvoljena prema članu 118 st. 4 ZUP-a, Vrhovnom Sudu Kosova, u roku od dvadeset četiri (24) sata od trenutka prijema-uzimanja ove odluke.